

Кочисва А.О.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Корнєєв Ю.В.

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Лісові ресурси посідають одне з чільних місць в ресурсній базі економіки України. Загальна площа лісового фонду України складає близько 10 млн. гектарів, в тому числі, покрита лісом - 8,6 млн. га. Лісистість республіки досягла лише 14,3 %, що значно менше, ніж лісистість більшості розвинених країн світу. Особливості, які відрізняють Україну від інших європейських країн щодо лісів і лісового господарства:

- 1) відносно низький середній рівень лісистості території країни; зростання лісів у різних природних зонах (Полісся, Лісостеп, Степ, Українські Карпати та гірський Крим), що мають істотні відмінності щодо лісорослинних умов, методів ведення лісового господарства, використання лісових ресурсів та корисних властивостей лісу;
- 2) значна площа лісів зростає у зоні радіоактивного забруднення;
- 3) половина лісів України є штучно створеними і потребують посиленого догляду;
- 4) високий відсоток заповдінних лісів (13,7 %), який має стійку тенденцію до зростання та ін. [1, ст. 27].

Шляхи та засоби розв'язання проблем щодо використання лісових ресурсів полягають у проведенні реформування лісового господарства з використанням позитивного вітчизняного та міжнародного досвіду, поєднанні заходів державної підтримки та впровадження ринкових механізмів у лісовому господарстві, збереженні переважно державної власності на ліси. [3, с. 56].

Реформування економічної та фінансової системи ведення лісового господарства передбачає: створення конкурентних засад формування послуг лісовому господарству приватними підприємствами і підприємствами; вдосконалення плати за лісові ресурси через заміну плати на податок з доходу, отриманого від реалізації лісових ресурсів; направлення місцевим громадам частини лісового податку; розробку методики розрахунку рівня плати за використання земель лісового фонду для потреб рекреації, мисливства, промислової заготівлі грибів, ягід, лікарської сировини тощо; оптимізацію структури та кількості лісогосподарських підприємств з ведення лісового господарства залежно від лісорослинної зони та експлуатаційного чи екологічного значення лісів.

Вдосконалення ведення лісового господарства передбачає: забезпечення екологічно орієнтованого ведення лісового господарства та комплексного використання лісових ресурсів, з врахуванням ландшафтно-водозбірних принципів ведення лісового господарства, перегляд принципів розподілу лісів за екологічним

і господарським значенням та залежно від переваг виконуваних ними функцій, розробка кадастрової оцінки лісів.

Ефективне використання лісових ресурсів передбачає: запровадження реалізації заготовленої деревини на конкурсних засадах через аукціони і торги для формування прозорого ринку деревини; створення конкурентних засад формування послуг лісовому господарству приватними підприємствами і підприємствами; визначення заготівлі деревини як кінцевої фази ведення лісового господарства.

Треба зазначити типові елементи промислової політики, які доцільно започаткувати і розширити в Україні. Основні з них:

- законодавче прийняття стратегічних, рішень щодо розвитку структурної переорієнтації промисловості, забезпечення контролю за ключовими галузями, внутрішнім ринком та інвестиціями;
- використання фінансової підтримки вітчизняного виробництва;
- формування зовнішньоекономічної політики у відповідності з національними інтересами, розробка і реалізація інноваційно-інвестиційних проектів [2, с. 121].

Дослідження і розробка пропозицій щодо структурної перебудови лісового комплексу мають велике значення, бо проблему задоволення попиту держави і окремих громадян на деревину та продукцію на деревинній основі за умов нестачі власної сировини можна поставити на друге місце після вирішення проблем забезпечення енергоносіями та газом.

Реалізація запропонованих шляхів покращення використання лісових ресурсів України можлива за умови розробки концепції господарювання в галузі та пакета нормативних матеріалів, відповідного доопрацювання Лісового Кодексу, а також становлення основних інститутів ринку, які в цілому повинні забезпечити ведення робіт по відтворенню лісів, користуванню лісорослинними ресурсами та їх промислової переробці на науковій основі [3, с. 89].

Шляхи покращення лісових ресурсів сприятимуть забезпеченню сталого розвитку і управління лісовим господарством, збільшенню площі лісів держави, збереженню біорізноманіття та невиснажливого лісокористування, створенню більш сприятливих умов для розвитку підприємництва, створенню нових робочих місць, зменшенню загрози деградації земель, зростанню частки продукції лісового господарства у ВВП, забезпеченню зайнятості та соціальної захищеності працівників лісового сектору, зростанню інвестицій в лісову галузь, а також гармонізації норм ведення лісового господарства України до відповідних критеріїв Європейського Союзу.

Література

1. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 № 3852-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 17. — ст. 99.
2. Медведєв Ю., Дяченко Я. Проблеми розвитку лісопромислового комплексу: пріоритети, структура, ефективність. // Економіка України. — 2010. — № 1. — 46 с.
3. Рушак М. Ліси України: управління, експлуатація, відтворення. // Економіка України. — 2009. — № 6. — 62 с.